

GYVENTOJŲ PAJAMOS IR GYVENIMO SĄLYGOS

Pateikiama gyventojų pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo informacija. 2015 m. tyrime apklausta 4 849 atsitiktinai, naudojantis Lietuvos Respublikos Gyventojų registro duomenų baze, atrinkti namų ūkiai. Papildomai panaudoti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys. Statistiniame tyrime renkami duomenys apie praėjusių kalendorinių metų pajamas, kiti statistiniai rodikliai – apklausos laikotarpio.

Namų ūkis – atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrai apsirūpina gyventi būtinomis priemonėmis.

Bendrosios namų ūkio pajamos – visos namų ūkio narių asmeninės pajamos iš samdomo ar savarankiško darbo, pajamos iš nekilnojamojo turto arba žemės nuomos, socialinės išmokos senatvėje, netekus maitintojo, ligos, negalios, nedarbo atveju, stipendijos, piniginės išmokos šeimai, vaikams, su socialine atskirtimi susijusios išmokos, būsto pašalpos, reguliarūs piniginiai pervedimai iš kitų namų ūkių, palūkanos, dividendai.

Disponuojamosios namų ūkio pajamos – bendrosios pajamos atskaičius pajamų mokesťį, nuolatinius turto mokesčius, darbuotojų, savarankiškai dirbančių asmenų ir bedarbių (jei taikoma) privalomojo socialinio draudimo įmokas ir reguliarius pervedimus kitiems namų ūkiams.

Vieno namų ūkio disponuojamosios pajamos 2015 m. vidutiniškai sudarė 846 EUR per mėnesį, o disponuojamosios pajamos vienam namų ūkio nariui – 376 EUR per mėnesį. Palyginti su 2014 m., disponuojamosios pajamos padidėjo 7,9 proc. Piniginės disponuojamosios pajamos vienam namų ūkio nariui 2015 m. sudarė vidutiniškai 371 EUR per mėnesį ir, palyginti su 2014 m., padidėjo 9,3 proc. Didžiausios piniginės disponuojamosios pajamos buvo Vilniaus, Tauragės ir Klaipėdos apskrityse, mažiausios – Utenos ir Šiaulių apskrityse.

2015 m. didžiausia darbo pajamų dalis piniginėse disponuojamosiose pajamose buvo Telšių, Tauragės ir Marijampolės apskrityse, mažiausia – Utenos ir Šiaulių apskrityse, kuriose atitinkamai 30,3 ir 28,2 proc. gyventojų piniginių disponuojamųjų pajamų sudarė socialinės išmokos.

Nemaža dalis gyventojų susidūrė su ekonominiais sunkumais. Namų ūkiuose, kurie negalėtų apmokėti 235 EUR nenumatytų išlaidų iš savo lėšų, 2015 m. gyveno 53 proc. gyventojų, valgyti mėsos, žuvies ar lygiaverčio vegetariško maisto bent kas antrą dieną – 14 proc. Namų ūkiuose, kurie neturi galimybės praleisti bent savaitę atostogų ne namuose, 2015 m. gyveno 44 proc. asmenų. Skolų, susijusių su būsto išlaikymo sąskaitomis ir paskolų grąžinimu, turėjo 10 proc. asmenų, 31 proc. gyveno namų ūkiuose, kurie negali pakankamai šildyti būsto. Pagal nurodytų ekonominių sunkumų skaičių sunkiausiai vertėsi Klaipėdos ir Telšių apskričių gyventojai.

Tauragės ir Telšių apskričių gyventojai rečiau nei kitų apskričių skundėsi negalintys tinkamai apšildyti būsto.

2015 m. beveik visi asmenys gyveno namų ūkiuose, turinčiuose spalvotąjį televizorių (99 proc.) ir telefoną (99 proc.). Namų ūkiuose, turinčiuose skalbimo mašiną, gyveno 95 proc. asmenų, turinčiuose automobilį – 70 proc. Beveik pusė namų ūkių, neturinčių išvardytų prietaisų, kaip pagrindinę to priežastį nurodė lėšų stoką. Didžiausia dalis asmenų, kurie gyveno namų ūkiuose, neturinčiuose automobilio, buvo Klaipėdos (35 proc.) ir Utenos (34 proc.) apskrityse, dėl lėšų stokos automobilio neturėjo atitinkamai 13 ir 11 proc. gyventojų.

Būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu 2015 m. gyveno 12 proc. gyventojų, be vonios ar dušo – 11 proc. Ypač skyrėsi būsto kokybė mieste ir kaime. Mieste būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu gyveno 3 proc. asmenų, kaime – 31 proc., be vonios ar dušo – atitinkamai 3 ir 28 proc. Utenos apskrityje būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu 2015 m. gyveno 24 proc. gyventojų, be vonios ar dušo – 26 proc.

1. Vidutinės disponuojamosios namų ūkių pajamos 2015 m.

Vienam namų ūkio nariui per mėnesį

	Disponuojamosios pajamos pinigais ir natūra, EUR	Iš jų piniginės disponuojamosios pajamos, EUR	Piniginių disponuojamųjų pajamų padidėjimas (+), sumažėjimas (-), palyginti su 2014 m., %
Iš viso	375,9	370,5	9,3
Alytaus apskritis	337,7	329,5	7,6
Kauno apskritis	363,7	357,6	4,9
Klaipėdos apskritis	372,0	367,3	7,4
Marijampolės apskritis	331,6	324,5	3,0
Panevėžio apskritis	334,0	329,0	7,5
Šiaulių apskritis	308,3	304,1	7,5
Tauragės apskritis	376,3	373,0	18,2
Telšių apskritis	338,7	329,6	3,2
Utenos apskritis	290,6	286,8	-4,6
Vilniaus apskritis	458,6	453,9	16,5

2. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, dėl lėšų stokos neturinčių išvardytų ilgalaikio naudojimo daiktų, dalis 2015 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritis										
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus	
Ilgalaikio naudojimo daiktai, kuriuos namų ūkis norėtų turėti, bet neturi dėl lėšų stokos												
Spalvotasis televizorius	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Telefonas (įskaitant mobilųjį)	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	
Automobilis	13	7	16	13	7	17	9	9	6	11	15	
Skalbimo mašina	2	2	2	1	0	2	2	2	1	1	3	

3. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su išvardytais nepritekliais, dalis 2015 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritys									
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panėvėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Ekonominiai sunkumai											
Namų ūkis dėl pinigų stokos negali laiku sumokėti būsto nuomos, komunalinių mokėčių, būsto ar kitų paskolų, kredito įmokų	10	2	14	14	10	6	8	9	12	8	8
Namų ūkis neturi galimybės praleisti bent savaitės atostogų ne namuose	44	48	36	56	45	36	48	60	65	52	39
Namų ūkis negali sau leisti pakankamai šildyti būsto	31	34	40	35	27	23	19	4	10	28	38
Namų ūkis negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar lygiavertio vegetariško maisto	14	12	10	17	25	15	14	18	23	6	15
Namų ūkis negalėtų apmokėti nenumatytų 235 EUR išlaidų iš savo lėšų	53	43	52	59	52	49	52	51	69	60	52

4. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su išvardytais būsto problemomis, dalis 2015 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritys									
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panėvėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Nėra tualetu su nutekamuoju vandeniu	12	17	12	6	10	15	15	17	19	24	10
Nėra vonios arba dušo	11	10	10	5	7	14	14	16	18	26	10
Varvantis stogas, drėgnos sienos, supuvę langai arba grindys	17	16	18	14	21	18	19	18	22	19	15
Tamsus, nepakankamai šviesus būstas	5	3	7	4	2	4	9	2	2	7	6